

VGD NEWS

DLHODOBÝ FINANČNÝ MAJETOK A JEHO OCENENIE V ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE

Podľa postupov účtovania sa cenné papiere a podiely sa účtujú ako dlhodobý finančný majetok, ak ide o cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke, cenné papiere a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou, realizovateľné cenné papiere a podiely a dlhové cenné papiere držané do doby splatnosti.

O podieloch sa účtuje v účtovej triede 0 – Dlhodobý majetok, a v účtovej skupine 06 – Dlhodobý finančný majetok.

Táto skupina je charakterizovaná nasledovne – účty skupiny 06x:

- 061 – Podielové cenné papiere (ďalej „CP“) a podiely v dcérskej účtovnej jednotke – dcérskym podnikom sa rozumie podnik, v ktorom má materský podnik rozhodujúci vplyv – tj viac než 50% hlasovacích práv na vlastnom imaní
- 062 – Podielové CP a podiely v spoločnosti alebo družstve s podielovou účasťou – CP a podiely na základnom imaní spoločnosti, v ktorej má podnik podielovú účasť a CP a podiely v podniku so spoločným rozhodujúcim vplyvom. tj 20% - 50 % hlasovacích práv na vlastnom imaní
- 063 – Realizovateľné CP a podiely – CP a podiely o ktorých podnik neúčtuje na účtoch 061 a 062. Ide o CP a podiely na základom imaní v spoločnosti – tj do 20% hlasovacích práv na vlastnom imaní (napr. finančná investícia)
- 065 – Dlhové CP držané do splatnosti – účtujú sa CP, kt. doba splatnosti je dlhšia ako 1 rok od ich obstarania a podnik má zámer ich držať vo svojom majetku až do doby splatnosti. Počas držby dlhových CP do splatnosti vzniká podniku nárok na úrokový výnos
- 066 – Pôžičky prepojeným účtovným jednotkám a účtovným jednotkám v rámci podielovej účasti sa účtujú dlhodobé finančné pôžičky medzi spriaznenými osobami
- 067 – Ostatné pôžičky – Dlhodobé pôžičky voči nespriazneným osobám
- 068 – Ostatný dlhodobý finančný majetok – umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov (neodpisujú sa)

Oceňovanie cenných papierov a podielov v skratke

Ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu sa cenné papiere a podiely oceňujú:

- Obstarávacou cenou - pri nákupe CP a podielov vrátane nákladov spojených s obstaraním (napr. poplatky, provízie maklérom, burzám). Do obstarávacej sa nezahŕňajú náklady spojené s držaním CP a podielov, kurzové rozdiely a úroky z úverov, ktoré podnik získal za účelom obstarania CP a podielov.
- Reálnou hodnotou - cena, za ktorú sa CP nakupujú a predávajú na finančnom trhu, napríklad na burze CP. Ak pre hodnotu aktíva neexistuje aktívny trh, na ktorom by sa dala zistiť trhovacia cena, tak reálnu hodnotu môžeme zistiť oceňovacím modelom alebo znaleckým posudkom k CP - ide predovšetkým o CP určené na obchodovanie

Prvotné vs. následné ocenenie

Pri prvotnom ocenení oceňujeme účty 061, 062, 065 obstarávacou cenou.

Pri následnom ocenení sa môžu oceniť:

Účty 061 a 062

•Metódou vlastného imania (ak má podnik minimálne 20% podiel v inom podniku - rozhodujúci, spoločný rozhodujúci a podstatný vplyv v inom podniku

•Obstarávacou cenou

Účet 063

•Ak sú CP a podiely určené na predaj

•Prvotné aj druhotné ocenenie bude v reálnej hodnote

•Ak realizovateľné CP neboli obstarané s cieľom ich predaja a predstavujú menšinový podiel. Prvotné ocenenie je v obstarávacej cene a druhotné ocenenie je v reálnej hodnote. Takéto cenné papiere a podiely sú nakúpené za úmyslom získať pravidelný príjem.

Účet 065

•Oceňuje sa obstarávacou cenou aj pri prvotnom aj pri druhotnom ocenení.

Ak ide o podiel v dcérskom podniku alebo podnik disponuje podielovou účasťou môže akcie a podiely oceniť ku dňu, ku ktorému sa zostavuje ÚZ buď:

- Metódou vlastného imania - je potrebné porovnať hodnotu akcií a podielov, ktorou sa ocenili ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu (prvotné ocenenie) s hodnotou, ktorá zodpovedá miere účasti na VI v dcérskom podniku, prípadne v podniku s podielovou účasťou. Ak sa podnik rozhodne pre túto metódu vlastného imania, musí ju použiť pre všetky takéto akcie a podiely
- Zostanú ocenené prvotným ocenením a predpokladané riziká a straty sa zohľadňujú prostredníctvom opravných položiek

Príklad:

Podnik Alfa vlastní 100ks akcií v cene 500 €/1ks, čo predstavuje 50% podiel na VI podniku Beta.

K súvahovému dňu vykázal podnik Beta vlastné imanie v sume 110 000. Cena akcií vlastnených podnikom Alfa je:

Cena pri nadobudnutí: $100 * 500 = 50\ 000 = 50\% \text{ z VI podniku B (VI = 100\ 000)}$

Vlastné imanie podniku beta sa navýši o 10 000€. Potom:

Hodnota podielu na vlastnom imaní podniku Beta k súvahovému dňu je:

$VI = 110\ 000 \dots 10\ 000 \text{ zvýšenie VI} \dots 50\% \text{ z } 10\ 000 = 5000 \rightarrow \text{zvýšenie podielu na VI podniku Beta.}$

Účtovanie zvýšenia podielu na vlastnom imaní je nasledovné

VI: 5000 062/414

Môže alebo musí účtovná jednotka na konci roku preceniť podiel v dcérskej spoločnosti metódou vlastného imania ?

Zo zákona o účtovníctve (§27 ods.8) vyplýva, že podiel na základnom imaní v obchodných spoločnostiach, pre ktoré je účtovná jednotka materskou účtovnou jednotkou, alebo v ktorých má účtovná jednotka podstatný vplyv (teda najmenej 20% na jej hlasovacích právach), môže byť ocenený metódou vlastného imania. Teda ide o možnosť, nie povinnosť. Avšak v prípade, že má účtovná jednotka viac podobných obchodných podielov, potom ich ocenenie v súvahe musí byť porovnateľné ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná zvierka.

Opravná položka sa tvorí na základe zásady opatrnosti, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve. Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak nastala skutočnosť, ktorá je dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku. Opravná položka sa účtuje v sume opodstatneného predpokladu zníženia hodnoty majetku oproti jeho oceneniu v účtovníctve. Opravná položka k dlhodobému finančnému majetku, ktorého hodnota sa oceňuje metódou sa účtuje, ak

predpokladané budúce ekonomické úžitky z tohto majetku sú nižšie ako je hodnota tohto majetku ocenená metódou vlastného imania. Opravná položka sa účtuje primerane postupom, pričom sa pri jej účtovaní posudzuje hodnota majetku ocenená metódou vlastného imania a hodnota majetku znížená o predpokladané nižšie ekonomické úžitky.

Opravná položka k dlhodobej pohľadávke a k dlhodobému finančnému majetku, ktorým sú pôžičky, ak je zostatková doba splatnosti tejto pohľadávky alebo pôžičky dlhšia ako jeden rok, upravuje hodnotu tejto pohľadávky a pôžičky na jej súčasnú hodnotu, napríklad metódou efektívnej úrokovej miery.

Hodnota dlhodobého finančného majetku, ktorým sú pôžičky, ak sú neúročené alebo úročené nižšou úrokovou sadzbou ako je obvyklá úroková sadzba, sa upraví opravnou položkou na jej súčasnú hodnotu.

Pri predaji dlhodobého finančného majetku sa účtuje vyradenie majetku z účtovníctva na ťarchu účtu 561 – Predané cenné papiere a podiely so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok. Pred vyradením majetku sa zúčtuje vytvorená opravná položka podľa § 18 ods. 13 – čo je zúčtovanie opravnej položky voči majetku.

**POTREBUJETE VYPRACOVAŤ INTERNÚ SMERNICU S AKTUÁLNymi INFORMÁCIAMI,
PRÍPADNE POTREBUJETE PORADIŤ S KONKRÉTNymi ÚČTOVNými PRÍPADMI?**

NEVÁHAJTE SA OBRÁTIŤ NA NAŠICH ŠPECIALISTOV.

Miroslava Lukáčiková
Senior Auditor

Miroslava.Lukacikova@vgd.eu